

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on 19.12.2023 (§ 178) hyväksynyt energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotuksen lausuntoaineiston maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisesti kuultavaksi. Pohjois-Pohjanmaan liitto on pyytänyt Siikalatvan kunnalta lausuntoa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaislausuntokierroksen ehdotusaineistosta, joka on nähtävillä ja kuultavana 23.2.2024 asti aikana Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla osoitteessa <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/>

Kunnissa tapahtuvien hankekohtaisten osayleiskaavojen laadinnassa hankealueet rajautuvat tarkasti yksityiskohtaisesti tehtävien selvitysten pohjalta. Valmistelussa olevien osayleiskaavojen luontoselvitykset ovat tuoneet ja tuovat maakuntakaavan verrattuna selvästi yksityiskohtaisempaa tietoa alueiden yksityispiirteistä ja lajistosta. Siikalatvan kunta toimittaa tämän aineiston maakuntakaavan laatijoiden käyttöön.

Alla Siikalatvan kunnan alueella sijaitsevat maakuntakaavan luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen merkittävästi muuttuneet alueet kaavanlaatijan perusteluineen (*"kursivoitu teksti"*) sekä Siikalatvan kunnan kannanotto hankekohtaisesti.

"Uusi tv-1 alue on muodostunut kahdesta energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan luonnoksessa osoitetusta tv-alueesta. Aluekokonaisuutta on pienennetty pohjoisosasta Leuvanvean tuulivoimahankkeen YVA- ja kaavoitusmenettelyn yhteydessä saadun pääesikunnan operatiivisen osaston lausunnon ja siinä edellytetyn VTT:n haittavaikutuslaskennan tulosten jälkeen. Aluetta on myös pienennetty kauttaaltaan idässä, kaakossa ja etelässä kasvattamalla etäisyyttä maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuurimaisema-alueisiin ja asutukseen. Lisäksi Viitastanjärven asutukseen ja maisema-alueeseen kohdistuvaa saartovaikutusta on lievennetty niin, että tv-1,393 (Leuvanvea) ja tv-3, 538 (Kivineva) kaakkoisimmat osat on jätetty pois rajauksesta."

Leuvannevan alueella on käynnissä yhtä aikaa kolme eri yleiskaavaprosessia. Siikalatvan kunta hyväksyy osittain tv-alueen rajaumuutokset Viitastenjärven saartovaikutuksen lieventämisen osalta. Kaavaehdotuksessa esitetty aluerajausta voidaan kuitenkin kunnan näkemyksen mukaan kasvattaa itä-, kaakko- ja eteläosista. Siikalatvan kunta toimittaa muun lisäaineiston mukana tarkemman linjauksen tv- aluerajasta. Hankkeiden yleiskaavoitusten, YVA-prosessien sekä alueen tarkempien suunnitteluiden yhteydessä selvitetään tarkemmin hankkeen vaikutukset maisemaan etenkin Mankila-Sipola kulttuurimaisema-alueeseen sekä Viitastenjärven saartovaikutukseen ja kaikkien kolmen eri hankkeen yhteisvaikutukset.

397 Uljua

”Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat alueen maakotkareviiriin, ja haitalliset vaikutukset ulottuvat lähes koko alueelle. Tuulivoima-alueen pohjois- ja itäpuolta reunustaa kolme maakunnallisesti arvokasta maisema-alue: Pihkalanrannan, Hyvölänrannan ja Tavastkengän kulttuurimaisema-alueet sekä Tavastkengän maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Alueen eteläpuolella sijaitsee myös Natura-alue: Iso-Suksineva-Ahvenjärvi-Turvakonneva SCI. Uljuan alue ja sen lähiympäristö soineen ja ekologisine yhteyksineen on myös erittäin merkittävä metsäpeuran elinympäristö. Alueelle kohdistuvien useiden haitallisesti merkittävien vaikutusten vuoksi Uljuan alueelle ei osoiteta seudullisesti merkittävää tuulivoima-alueita.”

Uljuan yleiskaavoituksen yhteydessä tehtyjen selvitysten mukaan Uljuan hankkeen vaikutukset eivät estä Uljuan alueen palauttamista tv-alueeksi maakuntakaavan ehdotuksessa. Koska vaikutusten arviointi on ollut käynnissä vuoden 2023 aikana, valmistuneet selvitykset eivät ole olleet Uljuan hankkeen osalta maakuntakaavoituksessa hyödynnettävissä. Saatavilla on uutta ja tarkempaa tietoa kuin maakuntakaavassa ja sen selvityksissä tuotettu tieto. Tähän mennessä laadittujen selvitysten perusteella Uljuan hankkeesta ei kohdistu merkittäviä haitallisia vaikutuksia maakotkareviiriin, maisemaan, Iso-Suksineva-Ahvenjärvi-Turvakonneva SCI Natura-alueeseen eikä metsäpeuraan. Uljuan yksityiskohtaisella ja vaikutuksia arvioivalla prosessilla tuotettuja selvityksiä sekä tutkimuksia voidaan hyödyntää maakuntakaavan laatimisessa. Saatavilla on uutta ja tarkempaa tietoa kuin maakuntakaavassa ja sen selvityksissä tuotettu tieto.

Siikalatvan kunta esittää, että Uljuan hankealue palautetaan maakuntakaavaan tehtyjen selvitysten pohjalta päivittyneessä laajuudessa.

398 Tuulikaarto

”Aluetta on pienennetty kauttaaltaan kasvattamalla etäisyyttä pohjavesialueisiin, Leskelän ja Piippolan asutukseen ja Porkkalan maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön ja asutukseen.”

Siikalatvan kunta esittää, että Tuulikaarton hankkeen hankealue palautetaan maakuntakaavaan luonnosvaiheessa esitettyyn laajuuteen kuitenkin huomioiden tärkeiden pohjavesialueiden vaikutukset. Maisemavaikutukset Leskelän ja Piippolan asutukseen tarkastellaan yleiskaavoituksessa.

405 Neittävänvaara

Alue on uusi maakuntakaavan ehdotusvaiheessa muodostunut tv-1 alue, joka sijaitsee sijainninohjausmallin tuulivoima potentiaalisen alueen 104 pohjoisosassa lainvoimaisen 3. vaihemaakuntakaavassa osoitetun Naulakankaan tv-alueen länsipuolella. Tuulivoima-alueen sijainnin ja kokoon ovat vaikuttaneet lähiympäristön suuri herkkyys ja muutoksen suuruus tuulivoimarakentamiseen kohdistuvista vaikutuksista, jotka alueella kohdistuisivat Rumala-Kuvaja-Oudonrimmet Natura-alueeseen, maakotkaan, metsäpeuraan, linnustoon kasvattamalla etäisyyttä Natura-alueeseen. Kylien saartovaikutusten välttämiseksi alue on osoitettu Naulakankaan tuulivoima-alueen viereen. Tällä on myös pyritty vähentämään vaikutusta myös Siika- ja Neittävänjokivarsien maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin.

Siikalatvan kunta esittää, että Neittävänvaaran hankkeen aluerajausta laajennetaan vastaamaan Siikalatvan kunnanhallituksen hyväksymässä kaavoitusaloitteessa esitettyä aluerajausta. Kaavaehdotuksessa esitetty tv-aluerajaus sijaitsee suurelta osin viljelysmailla. Yleiskaavoituksen, YVA-prosessin sekä alueen tarkemman suunnittelun yhteydessä selvitetään tarkemmin hankkeen vaikutukset metsäpeuraan, petolinnustoon, maisemaan, Natura- ja luontoarvoihin ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

537 Honkakangas

"Aluetta on pienennetty kaakosta ja idästä kasvattamalla etäisyyttä Pihkalanrannan arvokkaaseen maisema-alueeseen ja Venenevan (Hirvirimpi) suojelualueeseen."

Siikalatvan kunta esittää, että Honkakankaan hankkeen hankealue palautetaan maakuntakaavaan luonnosvaiheessa esitettyyn laajuuteen. Etäisyys Venenevan (Hirvirimpi) suojelualueeseen on ollut riittävä ja aiempien linjausten mukainen kaavan luonnosvaiheessa. Maisemavaikutukset Pihkalanrannan maisema-alueeseen ja muut vaikutukset tarkastellaan yleiskaavoituksessa.

136 Iso-Ahkio

"Maisema, Petolinnusto, Metsäpeura, Natura- ja luontoarvot"

Iso-Ahkion tuuli- ja aurinkovoimahanke sijoittuu Pohjois-Pohjanmaan liiton TUULI-hankkeen sijainninhjausmallin "ehkä"-alueelle nro. 136 (Iso-Ahkio), joka on todettu aineistojen perusteella potentiaalisesti tuulivoima-alueeksi. Hankealueen lähelle sijoittuvat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on huomioitu hankkeen esisuunnittelussa.

Siikalatvan kunta esittää, että Iso-Ahkion hankealue lisätään tv-1 alueena maakuntakaavaan. Yleiskaavoituksen, YVA-prosessin sekä alueen tarkemman suunnittelun yhteydessä selvitetään tarkemmin hankkeen vaikutukset metsäpeuraan, petolinnustoon, maisemaan, Natura- ja luontoarvoihin ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

Keräsenkangas (Jylenneva)

"Maisema, Petolinnusto, Metsäpeura, Natura- ja luontoarvot ja Yhteisvaikutukset"

Maisemaselvityksen kohdekorteissa ei ole tunnistettu Keräsenkankaan (maisemaselvityksen kohdekortit raportissa Jylenneva, SOM nro 229) osalta maisemaan kohdistuvia vaikutuksia. Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse eikä kaavaehdotuksen vaikutusten arvioinnissa ole tunnistettu valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Siikalatvan kunta esittää, että Keräsenkankaan hankealue lisätään tv-1 alueena maakuntakaavaan. Yleiskaavoituksen, YVA-prosessin sekä alueen tarkemman suunnittelun yhteydessä selvitetään tarkemmin hankkeen vaikutukset metsäpeuraan, petolinnustoon, maisemaan, Natura- ja luontoarvoihin ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.

Siikalatvan kunnan alueella on osoitettu kiinnostusta biojalostamojen ja muuta uusiutuvan energiantuotannon toimintaa kohtaan. Siikalatvan kunta näkee, että kaavamerkintöjen t-1 ja t-2 osalta tilanne tulee päivittää maakuntakaavaan tulevien työneuvottelujen myötä.

Siikalatvan kunta näkee tärkeänä, että maakuntakaavaprosessissa otetaan huomioon kunnan asiantuntemus, paikallistuntemus ja näkemykset alueesta, alueen tarpeista ja tulevaisuuden suunnitelmista, jotta kaavan lopullinen muotoilu heijastaisi alueen parhaita etuja ja kehitystavoitteita.

Siikalatvalla 22.2.2024

Siikalatvan kunnanhallitus